

Posudek oponenta diplomové práce

DP: Teorie ozvěnovitosti. K Patočkově filosofii umění. 2009

Autor: Felix Borecký

Vedoucí práce: PhDr. Miloš Ševčík, PhD.

Oponent: Prof. PhDr. Vlastimil Zuska, CSc.

Cest k „extrakci“ Patočkovy estetiky či teorie umění (teorie literatury) se jistě nabízí celá řada, Felix Borecký zvolil metodu „extenzivní abstrakce“, tedy východisko z relativně konkrétní „teorie ozvěnovitosti“ ze studie *Spisovatel a jeho věc* směrem ke kontextu Patočkova díla, zejména jeho koncepce tří životních pohybů a pojetí přirozeného světa. V průběhu práce se tento přístup ukazuje jako produktivní a lze předelat, že záměr ukázat potenciál této Patočkovy teorie se zdařil. Jak hned na úvod autor správně poznamenává, Patočkova teorie jde hlouběji nežli třeba „O poznávání literárního díla“, s Foucaultem bychom mohli říci, že až k ontologické reflexi, přesahující reflexi antropologickou.

Autor zohledňuje veškeré relevantní koncepty jako rozlišení umělecké a estetické éry ve vývoji umění a obecně kultury či civilizace, pojetí dějin, resp. přirozeného světa jako světa dějinného (oproti Husserlovi), opuštění transcendentálního idealismu a tím i transcendentální subjektivity (připomeňme obdobný posun u Ingardena), pečlivě zkoumá husserlovské i heideggerovské inspirace v Patočkově filosofii a jejich domýšlení, modifikace i odmítnutí. Přesvědčivě dokládá vlastní myšlenkovou práci a fakt, že nekriticky nepodléhá analyzovanému dílu. Oprávněně upozorňuje na problematická místa u Patočky, např. na podcenění jazyka (instrumentální médium), zde by měl co dodat Merleau-Ponty, které oslabuje centrální teorii ozvěnovitosti a ptá se, co si počít prizmatem této teorie s projevy současného umění, se záměrnou povrchností, citací kýče, s přechodností a pomíjivostí prožitku – tedy s pohybem pouze na ontické rovině.

V krátkém posudku nelze postihnout všechny detailní zákruty textu, ale celkově jsem v práci nenalezl chybný argument, neadekvátní interpretaci či desinterpretaci. Naopak, práce je velmi pečlivá, samostatná, neodvozená a navíc, což u fenomenologicky orientovaných autorů (nebo témat) nebývá zcela běžné, čtivá.

Práci hodnotím jako velmi kvalitní, poučenou, přínosnou nejen pro českou estetiku a jednoznačně ji doporučuji k obhajobě. Navrhuji hodnocení výborně.

Praha 20. 9. 2009

.....
Prof. PhDr. Vlastimil Zuska, CSc.